

Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2020

Khall § 148

Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta on kokouksessaan 26.5.2021 § 70 käsitellyt sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2020 ja lähettänyt sen edelleen Kuhmoisten kunnanhallitukselle tiedoksi.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) määrittää sosiaaliasiamiestoimintaa. Lain 24 §:n mukaan kunnan on nimettävä sosiaaliasiamies, ja että kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen sosiaaliasiamies.

Jämsän kaupunki ostaa yhteistoiminta-alueen sosiaaliasiamiehen palvelut Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukselta (Koske).

Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on

- 1) neuvoa asiakkaita asiakaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa;
- 2) avustaa asiakasta kohtelua koskevan muistutuksen tekemisessä;
- 3) tiedottaa asiakkaan oikeuksista;
- 4) toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi; sekä
- 5) seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain kunnanhallitukselle.

Sosiaaliasiamies sai vuonna 2020 selvitettäväkseen 401 uutta eri asiaa (429 vuonna 2019). Yleisempiä selvitettäviä asioita olivat nykyin lastensuojeluasiat, joita tuli 122 (119). Vammaispalveluista tuli selvitettäväksi 61 (73) ja ikääntyneiden palveluista 89 (73) asiaa. Asiakaslain mukaisia muistutuksia tuli yhteensä 70, kun niitä edellisvuonna 2019 kertyi 75.

Yhteistoiminta-alue Jämsä-Kuhmoinen yhteydenotot sosiaaliasiamieheen pysyivät lähes ennallaan, Jämsästä asiointeja tuli 32 (35) ja Kuhmoisista ei vuonna 2020 tullut lainkaan yhteydenottoja (2). Yhteydenottojen luonteesta tiedustelujen osuus kasvoi hieman, mutta pääsyyinä on edelleen tyytymättömyys yli 60 prosentin osuudella. Kunnan palvelusta oli kyse 23 kertaa ja kunnan ostopalvelusta tuli neljä asiointia.

Sosiaalihuollon palvelutehtävittäin useimmiten asia koski vuonna 2020 lastensuojelua (10 kertaa), iäkkäiden palveluja (7) ja vammaispalveluja (7). Vuoteen 2019 verrattuna lastensuojeluasioiden määrä kasvoi. Iäkkäiden palveluja koskevien samoin kuin Kelan asioiden määrä väheni hieman, ja vammaispalveluasioinnit pysyivät samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Erikseen kuntiin tehdyssä kuntakyselyssä selvitettiin useiden sosiaalihuollon palvelutehtävien ja sosiaalipalveluiden tilaa ja sosiaaliasiamiehen selvityksen vaikuttavuutta sekä koottiin muistutus- ja oikaisuvaatimustiedot.

Sosiaalihuollon asiakaslain mukaisia muistutuksia tehtiin 3 (5 muistutusta vuonna 2019). Vuonna 2020 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon tuli alueelta 5 hallintokantelua (7 vuonna 2019), joista 1 kantelu siirrettiin kaupungille muistutuksena käsiteltäväksi ja muihin annettiin kirjevastaus. Kanteluista kolme kohdistui vanhustenhuoltoon ja kaksi lastensuojeluun.

Sosiaali- ja terveyslautakunta käsitteli yhteistoiminta-alueella 28 (14 vuonna 2019) oikaisuvaatimusta ja muutti tai palautti uudelleen käsiteltäväksi 2 päätöstä. Hallinto-oikeuteen lähti lautakunnan päätöksistä 3 (4) valitusta, mutta hallinto-oikeus ei hyväksynyt niistä yhtään (2). Korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltiin yksi valitus, mutta sitä ei ratkaistu asiakkaan eduksi.

Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2020 on luettavissa Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen internetsivuilta:
<http://koskeverkko.fi/julkaisut/julkaisut-keski-suomen-sosiaalialan-osaamiskeskuksen-raportteja/>

Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan tilannetta vuodelta 2020 käsitellään sosiaaliasiamiehen selvityksessä sivuilla 49 - 52.

Va. kunnanjohtajan ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2020 tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.